

Program EU „Základní práva a občanství“ pro rok 2012

Na základě rozhodnutí Rady 2007/252/SVV ze dne 19. dubna 2007 byl na období 2007–2013 zřízen zvláštní **program „Základní práva a občanství“** (dále jen „Program“) jako součást obecného programu „Základní práva a spravedlnost“. Program slouží posilování prostoru svobody, bezpečnosti a práva v období let 2007-2013. Obecnými cíli Programu jsou:

- (1) *Podpora rozvoje evropské společnosti založené na úctě k základním právům;*
- (2) *Posílení občanské společnosti a podpora otevřeného, transparentního a pravidelného dialogu s ní s ohledem na úctu k základním právům;*
- (3) *Boj proti rasismu, xenofobii a antisemitismu a podpora lepšího mezináboženského a mezikulturního porozumění vyšší tolerance v rámci EU;*
- (4) *Zdokonalení kontaktů, výměny informací a jejich síťového sdílení mezi právními, soudními a správními autoritami a právními profesemi za účelem lepšího vzájemného porozumění.*

Program je zaměřen na občany Evropské unie, občany zúčastněných zemí a občany třetích zemí legálně pobývajících na území Evropské unie, jakož i sdružení občanské společnosti a další skupiny aktivně podporující cíle Programu. Beneficienty finanční podpory v rámci tohoto Programu mohou být **instituce a organizace veřejné či soukromé povahy, vysoké školy, výzkumné ústavy, nevládní organizace, celostátní, regionální a místní úřady, mezinárodní organizace a další neziskové organizace** se sídlem v Evropské unii nebo v jedné z tzv. zúčastněných zemí. Orgánem, který Program spravuje, tj. přímá a posuzuje návrhy projektů, rozhoduje o poskytnutí podpory z Programu a sleduje realizaci projektů a použití poskytnutých prostředků, je Evropská komise.

Informace o Programu Evropská komise zveřejnila na internetové stránce: http://ec.europa.eu/justice/grants/programmes/fundamental-citizenship/index_en.htm.

Za účelem provádění Programu přijímá Evropská komise roční pracovní programy blíže určující konkrétní cíle, tematické priority a popis doprovodných opatření. Roční pracovní programy stanoví též objem prostředků pro daný rok. Pracovní program pro rok 2012 byl Evropskou komisí přijat dne 7. prosince 2012 a byl zveřejněn na výše uvedené internetové stránce.

Celkově budou v rámci Programu v roce 2012 k dispozici prostředky ve výši 15 300 000 EUR: 2 065 000 EUR je určeno na financování speciálních činností iniciovaných Evropskou komisí a bude rozděleno na základě veřejné soutěže. Prostřednictvím akčních a operačních grantů pak bude přerozděleno dohromady 13 235 000 EUR, z toho mezi žadatele poputuje **12 835 000 EUR** a 400 000 EUR je vyhrazeno organizacím uvedeným v rozhodnutí Rady 2007/252/SVV (tj. Konferenci evropských ústavních soudů a Sdružení státních rad a vrchních správních soudů Evropské unie).

1. Akční granty na podporu specifických programů s mezinárodním prvkem (12 235 000 EUR – call for proposals)

Prostřednictvím akčních grantů a ***na základě výběrového řízení budou poskytovány finanční prostředky na podporu konkrétních projektů*** v oblasti základních práv, občanství a ochrany dat. Podmínkou je, že se musí jednat o specifické nadnárodní projekty v zájmu Evropské unie, na nichž se budou podílet nejméně dva členské státy nebo nejméně jeden členský stát a jeden další stát, jímž může být buď přístupující nebo kandidátská země, a to za podmínek stanovených v ročním pracovním programu. V rámci těchto podskupin se pak bude jednat o následující tématické celky:

a) Základní práva

- Informování o tom, kdy se aplikuje Listina základních práv EU a kam je možné se obrátit v případě, že dochází k porušování základních práv.
- Podpora práv dětí.
- Boj proti rasismu, xenofobii a antisemitismu.
- Potírání homofobie: zvýšení/zlepšení porozumění a tolerance.

b) Občanství

- Aktivní účast na demokratickém životě Unie.
- Zvyšování povědomí o občanství Unie a právech s ním spojených, jakož i identifikace překážek pro jejich efektivní výkon.
- Zvyšování povědomí a zlepšování znalostí o pravidlech EU vztahujících se k volnému pohybu, zejména o směrnici 2004/38/ES.
- Ulehčení sdílení znalostí a výměny nejlepších praktik týkajících se získání a ztráty občanství Unie.

c) Ochrana dat a práva na soukromí

- Trénink a zvyšování povědomí o ochraně dat, a to včetně obecných informací o základním právu na ochranu osobních údajů a propagačních kampaní, např. při příležitosti Evropského dne ochrany dat (28.1.2011).
- Zlepšování praktické spolupráce mezi úřady na ochranu osobních údajů.
- Posilování soukromí dětí v prostředí internetu.
- Identifikace a potírání výzev, které pro základní právo na ochranu osobních údajů představují nové technologie.
- Technologické a organizační prostředky zlepšující soulad s požadavky na ochranu dat včetně soukromí prostřednictvím designu, technologií chránících soukromí atd.

2. Operační granty na podporu ročních plánů činnosti nevládních organizací a jiných entit (600 000 EUR – call for proposals)

Na základě výběrového řízení mohou být uděleny operační granty nevládním organizacím, neziskovým organizacím a institucím prosazujícím jeden nebo více cílů Programu, pokud je v jejich činnosti dána evropská dimenze.

Cílem operačních grantů je podpořit naplňování ročních plánů činnosti těchto entit, konkrétně v období rovnajícím se jejich finančnímu roku počínaje rokem 2012, prostřednictvím **spolufinancování výdajů spojených s jejich běžnými aktivitami** schválenými v příslušných ročních plánech činnosti a s náklady na všeobecnou administrativu potřebnou k jejich chodu. Na rozdíl od akčních grantů nejsou operační granty určeny ke spolufinancování projektů.

Statutární cíle sledované těmito organizacemi by měly být v souladu s cíli Programu.

3. Operační granty určené organizacím uvedeným v rozhodnutí Rady z roku 2007 (400 000 EUR)

Program využije operačních grantů ke spolufinancování výdajů spojených se stálým pracovním programem **Konference evropských ústavních soudů** a **Sdružení státních rad a vrchních správních soudů Evropské unie** zajišťujícím provoz určitých databází obsahujících celoevropskou sbírku národních rozhodnutí, jež se vztahují k naplňování práva Unie. Podmínkou je, aby byly výdaje vynaloženy v souvislosti s prosazováním cílů obecného evropského zájmu prostřednictvím podpory výměny názorů a zkušeností relevantních pro soudní rozhodování, ale i pro organizaci a fungování jejich členů při výkonu soudních a/nebo poradních funkcí s ohledem na právo Unie.